ฉะนั้น พอจะประเมินผลเสียหายได้วิธีหนึ่ง จึงสรุปได้ว่าโดยเฉพาะพวกมอดไม่ค่อยขอบ ทำลายข้าวเปลือก นอกจากจะอดหรือบังคับให้กินเท่านั้น ในแง่การเก็บรักษาจึงน่าจะเก็บ เป็นข้าวเปลือกดีกว่า.

48. ใส้เดือนฝอยของข้าวในประเทศไทย อรุณ จันทนโอ แผนกวิชากีฏวิทยาและ โรคพืช คณะกสิกรรมและสัตวบาล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ไส้เดือนฝอย Rhodopholus oryzae ชนิดนี้นับว่าเป็นการพบครั้งแรกในประเทศไทย และในกลุ่มประเทศที่ปลูกข้าวในเอเซียอาคเณย์ ไส้เดือนฝอยจะเข้าไปหากินอยู่ในรากของ ข้าว ซึ่งต้นหรือรากข้าวก็จะไม่แสดงอาการผิดปกติแตอย่างใด ในการทดลองกับข้าว 3 พันธุ์ คือ พวงนาค, ชาวตาแห้ง และเหลืองระแหง ปรากฏผลว่า ไส้เดือนฝอยทำให้ปริมาณการ แตกกอ ปริมาณราก และทำให้เวลาออกรวงชำไปกว่าปกติ

นอกจาก rice nematode (Rhodo pholus oryzae) แล้ว ยังมีใส้เดือนฝอยชนิดอื่น ๆ ที่ทำลายข้าว เช่น พวกที่ทำให้รวงข้าวหงิก ซึ่งเกิดจาก stem nematode, Ditylenchus angutus และพวกที่ทำให้รากเป็นปม root knot nematode (Meloidogyne).

49. หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด อุทัย สกุลพาณิชย์ กองพืชพรรณ กรมกสิกรรม

50. ตัวห้ำและตัวเบียนศัตรูสำคัญของข้าวโพด *สุธรรม อารีกุล* แผนกวิชากีฏวิทยา และโรคพืช คณะกสิกรรมและสัตวบาล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการศึกษาเกี่ยวกับศัตรูของข้าวโพด ปรากฏว่ามีแมลงไม่ต่ำกว่า 46 ชนิด ที่เป็น ศัตรูทำลายข้าวโพดของเมืองไทย ในจำนวนนี้แมลงสำคัญที่ระบาดและเป็นศัตรูร้ายแรงเป็น ประจำได้แกแมลง 2 ชนิด คือ หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด (Pyrausta nubitalis var salentials Snell), และเพลี้ยอ่อนข้าวโพด Rhopalosiphum maidis Fitch. ศัตรูที่สำคัญ รองลงไปก็ได้แกหนอนกระทู้ต่าง ๆ เป็นต้นว่า หนอนกระทู้ยาสูบ (Prodenia litura Fab.) หนอนกระทู้ควายพระอินทร์ (Cirphis unipuncta Haw.) หนอนกระทู้ข้าวกล้า (Spodoptera